

Aan het Bestuurlijk Overleg Waddengebied
t.a.v. de voorzitter
De heer M.G.J. Harbers
Ministerie van I&W
Postbus 20901
2500EX Den Haag

Leeuwarden, 21 september 2022

Betreft: Beleidskader Natuur Waddenzee
Kenmerk: 20220919-1

Geachte heer Harbers,

In het Bestuurlijk Overleg Waddengebied van 20 juni jongstleden lag er geen eensluidend advies van het Omgevingsberaad Waddengebied (in het vervolg genoemd Omgevingsberaad) over het Beleidskader Natuur Waddenzee (in het vervolg Beleidskader) voor.

In de aanloop naar het Bestuurlijk Overleg Waddengebied ontstond er van diverse kanten irritatie over het voorgestelde proces om te komen tot een Beleidskader. Dit leidde ertoe dat leden van het Omgevingsberaad elkaar op dit onderwerp niet konden vinden. Veel weerstand was er op dat moment ook tegen de startbijeenkomst van LNV op 4 juli jongstleden. Tijdens het Bestuurlijk Overleg heb ik daarom de ruimte gevraagd en gekregen om met de leden van het Omgevingsberaad en de beide direct betrokken beleidsdirecteuren het gesprek aan te gaan. Doel van dit gesprek was om de situatie te bespreken en te onderzoeken of het mogelijk was nader tot elkaar te komen. Met deze brief geef ik het verloop van de gesprekken weer en doe ik een aantal suggesties voor het vervolg.

Een eerste gesprek heeft plaatsgevonden op maandag 11 juli jongstleden op het provinciehuis in Leeuwarden. Aanwezig waren alle leden van het Omgevingsberaad, de beleidsdirecteuren van I&W en LNV en het secretariaat van het Omgevingsberaad. De vertegenwoordigers van overheden maakten geen deel uit van dit overleg. Het was een goed gesprek. Het gesprek leverde ruimte op om alsnog een startbijeenkomst te organiseren.

De aanwezigen waren van mening dat we elkaar bij irritatie over bepaalde acties of procedures blijven aanspreken en dat dit een discussie over de inhoud niet in de weg mag staan.

Op basis van het gesprek op 11 juli heb ik een conceptbrief met mijn bevindingen opgesteld. Het concept van deze brief, is vervolgens besproken met alle deelnemers van het Omgevingsberaad op 29 augustus.

Daar bleek nog steeds verschil van inzicht te zijn. Dit verschil heeft te maken met de plaats en positie van het Beleidskader ten opzichte van de Agenda Waddengebied 2050 en het Uitvoeringsprogramma.

Ook dit gesprek heeft ertoe bijgedragen dat standpunten en gedachten over het Beleidskader zijn bijgesteld. Afgelopen 5 september heeft de startbijeenkomst over het Beleidskader plaatsgevonden. Hier is het gesprek verder gevoerd.

Door de aanwezigen is tijdens al deze gesprekken een goede inhoudelijke discussie gevoerd. Er was de wil om naar elkaar te luisteren en om een constructief gesprek te voeren. Ik constateer echter wel dat verschillen in informatieniveaus en kennis leidden tot verschillende beelden over proces en inhoud van het beleidskader, met als gevolg een verschil van inzicht onderling.

De belangrijkste uitkomst na de gesprekken van 11 juli en 29 augustus en de bijeenkomst op 5 september is, dat er op dit moment geen onoverbrugbare verschillen meer zijn en dat er voldoende overeenstemming en draagvlak is om het proces te herstarten. Ik heb begrepen dat de bijeenkomst op 5 september constructief is verlopen en dat op basis hiervan afspraken in de maak zijn waarbinnen het product Beleidskader tot stand wordt gebracht.

Ik heb er vertrouwen in dat de opmerkingen die door partijen uit het Omgevingsberaad zijn gemaakt hun weg daarin vinden. Het is nu helder dat het Beleidskader binnen de Waddengovernance geplaatst is. Daarmee is ook de relatie met de Agenda Waddengebied 2050 geborgd. Dat betekent overigens niet dat alle zorgen zijn weggenomen, maar wel dat er ruimte is om deze met elkaar te bespreken. Het draagvlak is nog broos. Dat onderstreept het belang van een navolgbaar, voorspelbaar en transparant vervolgproces.

De gesprekken die afgelopen periode gevoerd zijn, onderstrepen voor mij nogmaals het belang van zorgvuldige communicatie. Hoewel het gesprek vooral op inhoud gevoerd dient te worden, zal er ook aandacht moeten zijn voor duurzaam investeren in de relatie.

Ik zie het Beleidskader als een belangrijke document. Naast het Beleidskader horen duurzaam herstel van de natuur in de Waddenzee en een goed beheer ervan onverbreekelijk bij elkaar. Deze drieslag acht ik nodig om de hoofddoelstelling natuur voor de Waddenzee in te vullen.

Daarbij wil ik voor het volgende pleiten: zorg ervoor dat natuur een bindmiddel is en niet een splijtzwam wordt. Het is zaak in het gebied een klimaat te creëren waarbij iedereen zich uitgenodigd voelt een bijdrage te leveren aan een sterker ecosysteem. Daarom moet dat wat voor de natuur gebeurt, samen gaan met verduurzaming van economische activiteiten. Samenhang in de aanpak staat centraal. Dat zorgt bij alle partijen voor duidelijkheid en toekomstperspectief. Hier ligt de kans om ecologie en economie en daarmee de Waddenzee met het Waddengebied met elkaar te verbinden. De verwachting is dat voor natuurherstel en verduurzaming structurele financiële inspanning van alle overheden nodig is.

Ik ga er vanuit dat in het vervolg van het proces het Omgevingsberaad op bepaalde momenten om advies wordt gevraagd.

Ik hoop dan ook dat de gesprekken van de afgelopen tijd een bijdrage hebben geleverd aan de versterking van de samenwerking. Daar waar nodig en gewenst blijf ik daaraan graag mijn bijdrage leveren.

Hoogachtend,

Drs. A.A.M. Brok
Voorzitter Omgevingsberaad Waddengebied

Een afschrift van deze brief wordt ook verzonden aan de minister voor Natuur en Stikstof, mevrouw C. van der Wal-Zeggelaar en aan de minister voor Energie en Klimaat, de heer R. Jetten.